

ТЗ(44кр-4Хар)
Х21

ХАРКІВ-350

ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

ХАРКІВ-350

ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

ІСТОРИКО-ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД

За загальною редакцією академіка АЕН України
В. Н. МАЙОРЧЕНКА

Харків
«Золоті сторінки»
2004

УДК 087.7:947.7

ББК 63.3 (4 УКР-4 ХАР)

X20

Видання здійснено за підтримки Харківської міської ради та Харківського міського голови В. А. Шумілкина, при сприянні підприємств, організацій та установ міста, що поділяють ідею підтримання позитивного національного і міжнародного іміджу міста Харкова.

Автори:

В. Н. Майорченко, В. М. Бабаєв, Л. М. Шутенко, Л. С. Сорока, М. І. Таран, В. Т. Семенов, С. І. Посохов, В. В. Калюжний, С. М. Куделко, О. Л. Рябченко, Л. М. Жванко, Н. П. Трипутіна, О. М. Дудка.

У підготовці книги брали участь:

І. М. Абрамова, М. В. Андрєєв, Л. І. Бабіч, В. Є. Багалюк, В. А. Барановська, В. П. Білецький, О. П. Бірюкова, В. О. Бобровський, Л. В. Васильєва, М. М. Воронов, О. В. Галанан, С. О. Горбунова-Рубан, Є. О. Гриневич, Є. В. Гулевський, О. О. Денисенко, М. Д. Дробот, С. І. Дуденко, О. В. Євсєєва, Т. В. Зотова, С. М. Іллінська, О. В. Калюжний, Т. П. Карамушко, Л. А. Кім, Г. Ф. Кунда, Т. П. Красікова, Ю. Ю. Литвиненко, Л. О. Лучанінова, А. Ю. Маслів, І. А. Мелешко, О. С. Нечипоренко, В. О. Рудь, Т. Д. Таукешева, І. О. Терехов, О. О. Ткаченко, В. І. Углов, Ю. С. Сабіна, О. Л. Сторін, К. К. Шердіц, В. Ф. Шипиленко, В. М. Шостак, О. В. Шостак, В. В. Федоренко, Є. В. Черненко.

Фото В. . Белоусова, А. І. Семененко.

Колектив авторів висловлює вдячність за надання матеріалів: музейному комплексу ХНАМГ; Харківській державній науковій бібліотеці імені В. Г. Короленка; Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; бібліотеці Харківської державної академії дизайну та мистецтв; Державному архіву Харківської області; Харківському історичному музею; Харківському художньому музею; Клубу-музею К. І. Шульженко; Музею історії швидкої медичної допомоги м. Харкова; бібліотеці Харківського державного медичного університету; Харківській дирекції УДІПЗ «Укрпошта»; керівництву ТВО «Харківкомунпромвод».

Особлива подяка - В. Г. Волкову, А. А. Коваленко, В. О. Кодіну, І. В. Корінку, В. І. Мелешку, А. І. Руденку, І. Ю. Саратову співробітникам кафедри геоінформаційних систем ХНАМГ, а також виконавчій дирекції Спеціального благодійного фонду «Харків-350» та його президентів Ю. М. Пояркову.

ХАРКІВ-350. Історія, сучасність, стратегія розвитку: Іст.-екон. огляд / В. Н. Майорченко, В. М. Бабаєв,

Х 20 Л. М. Шутенко та ін.; За заг. ред. В. Н. Майорченка. — Х.: Золоті сторінки, 2004. — 320 с.; кол. вкл.

ISBN 966-8494-60-1

Книга містить історичний екскурс у минуле міста Харкова; характеристику економіки, інфраструктури, інформацію про видатних харків'ян; сучасне бачення шляхів вирішення складних проблем перехідного періоду; стратегію розвитку міста Харкова її удосконалення механізмів місцевого самоврядування.

УДК 087.7:947.7

ББК 63.3 (4 УКР-4 ХАР)

ISBN 966-8494-60-1

© В. Н. Майорченко, В. М. Бабаєв,
Л. М. Шутенко та інші, 2004
© ТОВ «ІНТЕЛЕКТ», 2004
© «Золоті сторінки», 2004

ЗМІСТ

КРИЗЬ ПРИЗМУ ЧАСУ.....	11
Слово про місто.....	12
Природні умови.....	12
Населення.....	13
Містобудування.....	16
Міське самоврядування.....	27
Історія утворення районів міста.....	32
Розвиток комунального господарства.....	35
Засоби зв'язку.....	44
Охорона здоров'я.....	48
Промисловість та транспорт.....	55
Наука і освіта.....	67
Духовно-культурний розвиток міста.....	84
Кредитно-фінансова та торгово-виставкова діяльність.....	94
Зовнішньоекономічні зв'язки Харкова.....	100
Архітектурна спадщина: втрачене і збережене. Спроби графічної реконструкції.....	101
 СЬОГОДЕННЯ У ЦИФРАХ І ФАКТАХ.....	115
Слово про місто.....	116
Довкілля.....	116
Населення.....	117
Здобутки містобудування.....	126
Міське самоврядування.....	128
Райони міста.....	133
Медичне обслуговування.....	154
Розвиток комунального господарства.....	159
Засоби зв'язку.....	163
Промисловість та транспорт.....	165
Наука і освіта.....	176
Духовно-культурний розвиток міста.....	213
Кредитно-фінансова та торгово-виставкова діяльність.....	220
Зовнішньоекономічні зв'язки Харкова.....	226
Сучасне обличчя міста.....	231
 НА ПОРОЗІ МАЙБУТНЬОГО.....	239
Підвищення ефективності функціонування економіки Харкова.....	240
Перспективи розвитку інвестиційного ринку.....	244
Потенціал міста та пріоритетні напрямки його розвитку.....	245
Соціальне забезпечення.....	248
Охорона здоров'я.....	249
Освіта.....	250
Культура.....	252
Створення єдиного інформаційного простору міста.....	254
Основні напрямки інформатизації міста.....	259
Основні напрямки інформатизації в муніципальній сфері для АСУТП.....	260

Інтеграція в світове співтовариство.....	263
Удосконалення та розвиток інфраструктури міського господарства.....	265
Нормативно-правове забезпечення реформування житлово-комунального господарства (ЖКГ).....	266
Розвиток житлового господарства.....	275
Розвиток інженерної інфраструктури.....	278
Транспортне обслуговування.....	283
Вулично-дорожня мережа.....	286
Упорядкування та санітарна очистка міста.....	287
Заходи проти підтоплення міста.....	288
Енерго-, ресурсозбереження.....	288
Зовнішнє освітлення.....	292
Містобудування.....	292
Природоохоронна діяльність.....	296
Погляд у майбутнє.....	305
Список використаних джерел.....	317